

ramme et saa indskrænket Antal af Vogne, og ere saa moderate, at jeg ubetinget skal give dem min Stemme. De gaae nemlig ud paa, at Hjulsælgene skulle have en større Brede, som retter sig efter den forskjellige Beskaffenhed af Vognene, hvilke dernæst ere betegnede med simple og let iøinefaldende Mærker, og det er kun for disse Vogne, at der er foreskrevet en større Sporvidde. Det staaer ikke ganske i Samklang med den første ærede Talers Tanker, naar han henter en Anse imod Lovudkastet ogsaa derfra, at det kun giver Bestemmelser om Sporvidden for disse Vogne, der jo staae i en heel exceptionel Stilling. Det er maaskee urigtigt, og jeg for mit Vedkommende vilde tvivle, om jeg kunde stemme for at give bestemte Forskrifter for Sporvidden i det Hele, men i ethvert Tilfælde er det fra Kæmpelighedens Side ingen Anse, at denne særlige Fordring, som forøvrigt er meget vigtig og nødvendig, kun er gjort med Hensyn til nogle enkelte Vogne. Men hvad er det da, der med Hensyn til Vognene i Almindelighed fordres? Det er aldeles ikke Andet, end at de skulle have opretstaaende Hjul med en Brede af Hjulsælgene af 2 Tommer. Den ærede Landsthingsmand opstillede en Beregning over, hvad en saadan Indretning af Vognene vilde koste i Sammenligning med, hvad Udelsæggelsen paa Landveiene kostede. Den ærede Landsthingsmand maa aabenbart kun have tænkt paa den første Omgjøren; thi naar man først engang har en Vogn med 2 Tommers Hjulsælge, saa er dennes Vedligeholdelse i hvert Tilfælde en aldeles forsvindende Størrelse. Om man med Hensyn til den første Indretning af slige Vogne bør sætte en længere Termin, derom kan der være Tvivl. Jeg vil ogsaa indrømme, at den Fordring, at Hjulene skulle være opretstaaende, kan, naar der ikke gives en længere Henstand, være generende; men overført paa alle Vogne, der gjøres fra Nyt af, finder jeg den i højeste Grad hensigtsmæssig; thi det er utvivlsomt, at det er i vedkommende Vognerees egen Interesse; men en Omgjøren af de bestaaende Vogne til den forandrede Construction vil afsicere den hele Undervogn, hvori ved Arbeidsvogne den væsentlige Værdi ligger, og medføre en pæbelikkelig Udgift, hvormod det, at

Hjulsælgene i et Tidrum, hvori dog et meget stort Antal af saadanne alligevel vilde behøve Reparation, skulde gjøres bredere, er efter min Mening en meget ringe Ting. Dernæst maa det ogsaa erindres, at, hvad der her fordres fra Statens Side, ganske vist er i Vælvæsenets Tjeneste og altsaa i Hariforneiernes Interesse, men er tillige fuldkommen stemmende med de Vedkommendes egen Fordeel. Det er Enhver bekendt, at en Vogn med brede Fælge har en mindre Modstand at overvinde og gaaer lettere; det, der paalægges her, er altsaa væsentligt kun en Bestemmelse for at faae gjort en Ende paa en uheldig Praxis, som, ganske overladt til sig selv, vistnok vilde forsvinde, men kun meget langsomt. Jeg troer saaledes, at de Indvendinger, der ere gjorte, for en Deel beroe paa Misforstaaelser, og at Lovudkastet er saa moderat, at det — jeg vil ikke sige kan vedtages ordlydende, som det er — men at det paa ingen Maade kan siges for det Offentliges Interesses Skyld at paabyde Noget, der er dybt indgribende i den Privates Frihed. Jeg troer, at hvad der fra Ministeriets Side her er forelagt, maa siges, især naar det sammenlignes med, hvad der oprindeligt var foreslaet, at være reduceret til Noget, der kommer temmelig nær til et Minimum.

J. Rasmussen: Det er saa langt fra, at jeg kan være enig i hvad den 1ste Landsthingsmand for 5te Kreds (Drejer) yttrede, at jeg næsten i Et og Alt er af den modsatte Mening. Jeg troer nemlig, at det foreliggende Lovudkast har til Hensigt ikke alene at skaffe de Vælsarende bedre Væle, men ogsaa at skaffe disse bedre Væle for en billigere Pris, og at begge Dele ville opnaaes, saafremt det nærværende Lovudkast i det Væsentligste bliver vedtaget. Det er ganske vist, at de nu brugelige Vogne nærmest kunne karakteriseres som Dypaknings- og Knuusningsmaskiner, medens de, naar de fik en saadan Construction, som dette Lovforslag omtaler, bedre kunne sammenlignes med Udjevningmaskiner; thi det er ganske vist, at, naar Vognene i Almindelighed faae bredsælgede Hjul, som denne Lov forlanger, vil der næsten intet Spor blive paa Væien, og, naar den første Taler yttrede, at